

Vlaanderen
is milieubewust

De natuur als gezelschap

Andere werkfiches uit deze reeks zijn:

- ⑨ Een bloemetje voor jou, omdat ik ... Maak je eigen bloemenweide.
- ⑨ Knus en gezellig. Creëer een zithoek in je tuin.
- ⑨ Kriebel- en krabbelbeestjes. Bouw je eigen insectenhuis.
- ⑨ Huisje, tuintje, boomhutje? Maak zelf een (boom)hut.
- ⑨ Tarzan, puur natuur. Maak zelf avontuurlijke speeltuigen.
- ⑨ Een huisje voor de geluksvogel. Maak zelf een nestkastje voor de koolmees.
- ⑨ Levende bouwsels. Maak zelf een wilgenhut.
- ⑨ Er zit muziek in de natuur... Maak muziek met natuurlijke materialen.
- ⑨ Een tuin om van te smullen. Creëer een eetbare tuin.
- ⑨ Om van te watertanden. Aanleg van een minivijver.
- ⑨ Water brengt leven in je tuin. Aanleg van een natuurlijke vijver.
- ⑨ Joepie, het regent. Aanleg van waterspeeltjes in je eigen tuin.
- ⑨ Symbolen en fantasie. Maak zelf je totempaal.

De fiches zijn te downloaden op <http://milieueducatie.lne.be>. Klik onder het luik "thema's" op "vergroening" en klik verder op "spelen in de tuin". Je vindt er ook de contactgegevens van de provinciale NME-diensten die de fiches mee verspreiden.

De natuur als gezelschap

Gezelschapsspellen met natuurlijke materialen

Een avondje gezellig gezelschapsspelen met de kinderen, 't is eens wat anders dan de televisie en computer. De kinderen kunnen de gezelschapsspellen zelf maken door op zoek te gaan naar losse materia-

len in de natuur. Ze ontdekken hoe divers de natuur is en hoe je met eenvoudige dingen creatief kan zijn. Aan de hand van de uitleg op deze werkfiche maken jullie zelf eenvoudige gezelschapsspellen.

Figuurleggen met kleine takjes

Benodigheden

Kleine, dunne takken
Snoeischaar

Aan de slag

Laat de kinderen in de tuin of de natuur op zoek gaan naar kleine, dunne takken. Let op, trek geen takken van de bomen. Alle takjes worden verzameld en met de snoeischaar op dezelfde lengte afgesneden. Elk kind moet ongeveer 14 takjes hebben met dezelfde lengte.

Hoe speel je het spel?

De spelers zitten rond de tafel. Iedere speler heeft ongeveer 14 takjes. De spelleider bepaalt een letter (bijvoorbeeld de letter B).

Op een teken proberen de deelnemers met de takjes een figuur te leggen, waarvan de naam met de bepaalde letter begint. De speeltijd is 1 minuut en alle takjes moeten worden gebruikt. De kinderen raden van elkaar welke voorwerpen ze legden. Heeft men als enige speler een voorwerp voorgesteld, dan verdient men 1 punt; hebben meerdere spelers dezelfde voorstelling, dan krijgen deze spelers ieder een half punt.

Takkenmikado

Benodigheden

Takken - Eventueel verf - Snoeischaar

Aan de slag

Laat de kinderen in de tuin of de natuur op zoek gaan naar takken. Let op, trek geen takken van de bomen. Verzamel in totaal ongeveer 50 takken van $\pm$ 60 cm lengte. Probeer takken met ongeveer dezelfde dikte te vinden. De takken zijn best zo recht mogelijk.

Geef de kinderen een voorbeeldtak om mee te vergelijken.

In het snoeiseizoen kan je takken onmiddellijk op gelijke lengte snoeien.

Eventueel kan je de schors van de takken doen en ze in leuke kleuren schilderen.

Hoe speel je het spel?

Een speler houdt de bundel takken verticaal in de armen en laat hem vallen. De eerste speler moet takken van de stapel pakken zonder de andere takken te bewegen. Als dit lukt, houdt de speler de tak bij zich. Lukt dit niet, dan is de volgende speler aan de beurt. De speler met de meeste takken op het einde wint het spel.

Natuurfoto-memory

Benodigheden

Digitaal fototoestel - Computer en printer - Papier en schaar

Aan de slag

Laat de kinderen in de tuin of de natuur op stap gaan, met een digitaal fototoestel. Kies samen welke foto's al dan niet geschikt zijn voor het spel. Misschien kan je sommige dieren, planten, bomen ... op de foto ook benoemen? Bewerk de foto's tot een kleiner formaat, print de geselecteerde foto's 2 keer af, knip ze allemaal op dezelfde grootte en klaar is kees. Eventueel plastificeer je de foto's voor een langer gebruik. Plastificeer enkel als je echt van plan bent het spel te bewaren.

Milieutip: Bij de meeste printers kan je bij de printopties kiezen om verschillende foto's op 1 A4-af te printen.

Bladmemory

Benodigheden

Bladeren - Papier - Lijm

Aan de slag

Laat de kinderen in de tuin of de natuur op stap gaan en bladeren van de bomen verzamelen. Vraag hen steeds 2 bladeren van dezelfde boom te zoeken. Elke speler kleeft zijn bladeren op papieren kaartjes.

Nog beter is de gevonden bladeren eerst te laten drogen tussen een dik boek. Eventueel plastificeer je de foto's voor een langer gebruik. Plastificeer enkel als je echt van plan bent het spel te bewaren. Natuurlijk kan je ook gedroogde bloemen gebruiken.

Hoe speel je het spel?

De spelers zitten om de tafel. De kaarten worden met de afbeelding (met foto of blad) naar onder over de tafel verspreid. Om de beurt proberen de spelers 2 kaarten met dezelfde afbeelding uit het spel te vinden door ze om te draaien. Als een speler hierin slaagt, neemt hij de twee dezelfde kaarten weg. Hij mag het dan ook nog eens proberen. Lukt het niet, dan moet de speler de kaarten op dezelfde plaats terugleggen en is zijn beurt voorbij. De volgende speler komt aan de beurt.

Welke speler heeft op het einde de meeste combinaties van 2 dezelfde kaarten?

Pictionary met woorden uit de natuur

Benodigheden

Papier/kaartjes - Potlood/pen - Bord en krijt

Aan de slag

Laat de kinderen in de tuin of in de natuur woorden opschrijven zoals boom, lieveheersbeestje, vogel... Kinderen die nog niet kunnen schrijven, fluisteren de woorden in je oor. Zorg dat je voldoende kaartjes hebt met woorden.

Hoe speel je het spel?

De groep spelers wordt in twee verdeeld. Elke groep komt om de beurt aan het bord. Een speler van de groep trekt een kaartje met een woord en probeert binnen de minuut het woord te tekenen. Raden zijn teamleden het woord binnen deze minuut, dan krijgen ze een punt. Zoniet, mag de andere groep nog een gokje wagen.

Benodigheden

Losse materialen uit de natuur zoals eikels, kastanjes, keien, blaadjes, takjes ...

Aan de slag

Laat de kinderen in de tuin of in de natuur en op zoek gaan naar natuurlijke materialen. Elk kind zoekt 13 exemplaren van hetzelfde materiaal uit de natuur: bijvoorbeeld 13 madeliefjes. Daarna zoek je een partner die een ander materiaal verzamelde.

Hoe speel je het spel?

Dit spel speel je met twee spelers. Van zodra je met twee spelers bent met twee verschillende soorten materiaal (bijvoorbeeld 13 eikels en 13 madeliefjes), teken je met een stokje een raster in de grond van 5 bij 5 vakken (of met krijt of maak een raster van takken).

Elk om beurt mag je in een vakje je voorwerp leggen. De bedoeling is zo snel mogelijk oxo te leggen. (bijv. 0 = eikel, x = madeliefje).

Colofon

Vlaamse overheid
Departement Leefmilieu, Natuur en Energie
Afdeling Milieu-integratie en –subsidïeringen
www.milieueducatie.be

Redactie

Muriel Geldhof, met medewerking van het educatief team van
NEC de Vroente (www.devroente.be) en het NMEC de Helix (www.dehelix.be)

Opmaak

Diane De Smet

Afbeeldingen

Mikado (onbekend),
persoonlijk archief

Verantwoordelijke uitgever

Jean-Pierre Heirman,
Secretaris-generaal, Departement LNE

DEPARTEMENT
LEEFMILIEU,
NATUUR &
ENERGIE

Koning Albert II-laan 20, bus 8
1000 BRUSSEL
info@lne.be - www.lne.be